

יוצא לאור ע"י - יגדיל תורה - מבצע תורה

קובץ לימוד י"ג אייר

לה"ק ואנגלית

ר' ישראל ארי' ליב שניאורסון

— תרס"ו-תשי"ב —

R' YISROEL ARYEH LEIB SCHNEERSOHN

— 5666-5712 (1906-1952) —

383 Kingston Ave. Room 188 | 347-223-5943

info@YagdilTorah.org | www.YagdilTorah.org

Excerpt from Sichas Shabbos Parshas Acharei-Kedoshim, Yud Gimmel Iyar, 5751 (1991)

Free translation with permission from Sichos In English. You can find this and other interesting material at their website www.sie.org.

Significance Of His Name

The above can be connected with the name of the person whose yahrtzeit is commemorated today, Rav Yisroel Aryeh Leib. Although he is a private individual, nevertheless, each Jew is interconnected with the entire Jewish people for the entire Jewish people are allegorically described as a single body.¹ Indeed, in regard to the individual mentioned above, this interconnection is further emphasized by the fact that his first name is Yisroel, the name of the Jewish people as a whole.

Yisroel

The name Yisroel conveys two seemingly opposite concepts: On one hand, the name Yisroel is an acronym for the Hebrew phrase meaning “There are 600,000 letters in the Torah.” This highlights the connection between the Torah and the 600,000 general souls² which make up the Jewish people; every Jewish soul has a letter of the Torah and that letter is the source for his life-force.

Also, the Torah associates the name Yisroel with the service of “striving with man and angels and prevailing.” This implies involvement with the world at large and even war with the opposing forces. Thus, this appears to convey an opposite thrust than the previous interpretation which

emphasized a Jew’s connection with the Torah, a level above worldly involvement.

This difficulty can be resolved as follows: First and foremost, a Jew must realize that his life-force is derived from his letter in the Torah and therefore, all aspects of his conduct must be governed by the Torah’s directives. Simultaneously, he must also be aware that the ultimate goal of his service is not to separate himself from the world at large, but as mentioned previously, to “reflect on three things,” [not just him and his creator but also the world at large which was created by G-d for a Jew to use in service of Him (see Sichas 2 of this Farbrengen for more on this topic)] and carry out his service in creating a dwelling for G-d in this lowly world.

This requires contending with “angels” — i.e., the spiritual forces which are the source for the entities in this material world as our Sages say, “every blade of grass in this world has a source in the heavens which compels it to grow” — and with “men” with Eisav and Lavan, who represent the gentile nations of this world. Despite having to deal with such an environment, a Jew is able to prevail and transform his surroundings into a dwelling for G-d.

This implies that he does not negate the worldly environment in which he lives, but rather, that he employs it for the service of G-d. Similarly, in his relations with gentile nations, he also influences them to recognize and serve G-d. And through carrying out this service, the

Jews themselves are given a greater potential to expand their own activities.³

Aryeh

The service of Yisroel should be carried out in a manner of Aryeh Leib. Aryeh means “lion,” implying that a Jew must “be as fierce as a lion to carry out the will of your Father in Heaven.” This energy must be employed in regard to holy matters, and also, as implied by the name Leib which is the Yiddish derivative of the name Aryeh, utilized in regard to matters that are of a worldly nature.

Leib

Leib (ליב) also contains the letters of the word Lev (לב) meaning “heart.” However, in addition it contains a yud which stands for our ten powers of the soul, or in an alternate spelling, two yuddim which stand for the two names of the Jewish people at large, Yaakov and Yisroel.

13th of Iyar

The date of the yahrtzeit, the thirteenth of Iyar is also significant. Thirteen is numerically equivalent to echad (אחד) meaning “one.” Thus it points to the service of revealing the Oneness of G-d in the world, a service which will culminate in the Era of the Redemption when “G-d will be King over the entire earth and on that day He will be One and His Name, One.”

1. Indeed, this concept was revealed in the person of Yaakov our Patriarch. In Tanya, it is explained that his soul included within it, the souls of the entire Jewish people.
2. These 600,000 souls each sub-divide into 600,000 sparks. 3. To explain this concept using Chassidic terminology, through elevating the body and the animal soul, the greater power these entities possess amplifies the service of the G-dly soul itself.

Yud Gimmel Iyar is the Yahrzeit of the Rebbe's youngest brother R' Yisroel Aryeh Leib. We have seen a few times when the deep connection between the Rebbe and R' Yisroel Aryeh Leib came out into the open for all to see. Throughout the years, the Rebbe assisted in initiating and coordinating various projects in his memory. On Yud Gimmel Iyar, 5751 the Rebbe spoke an entire sicha expounding on the name of the Baal Hayahrtzeit. (A free translation of that sicha can be found in the sicha section of this booklet.)

For that reason Yagdil Torah presents to you the following publication which will help you in making an aliyas haneshama for R' Yisroel Aryeh Leib. We have included stories of him, including his little known connection with the Friediker Rebbe. Also, in this booklet is mishnayos of his name. May it be Hashem's will that this will have the intended effect.

Publishing Division of Yagdil Torah

ההוראה בעבודת ה' משמו של בעל היארצייט

משיחת ש"פ אהו"ק ה'תנש"א

וע"י העבודה בבירור וזיכוך העולם נעשה גם "ותוכל" מלשון יכולת, שמתוספת אצל היהודי עוד יותר יכולת, כמבואר בכ"מ שע"י העבודה דנפש האלקית כפי שהיא מתלבשת בהגוף ונה"ב ועושה את עבודתה בעולם, מתוספת בה כח וחיות ויכולת חדשה, מצד זה ש"רב תבואות בכח שור" (דנה"ב).

והאופן לעשות את העבודה ד"ישראל" - הוא ע"י "ארי" ליב": "הוי... גבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים" (כדאיתא גם בריש ותחלת השולחן ערוך), הוא מתגבר על כל ההעלמות וההסתרים בעולם. ונוסף על ההתגברות שלו בעבודתו בעניני קדושה ("ארי" בלשון הקודש), ישנה אצלו התגברות גם בעבודה בעניני רשות וחול, העבודה בעניני העולם ("ליב" בלע"ז).

ולהוסיף, ש"ליב" הוא גם אותיות לב עם יו"ד באמצע, שמרמז על לבו של אדם (לב), ועשר כחות הנפש (י'), [ובפרטיות יותר כותבים לפעמים "לייב" עם שני יודי"ן, כנגד שתי הדרגות בנשמה: יעקב, ישראל], כיון שהעבודה ("ישראל") דעשיית דירה בתחתונים נפעלת ע"י עשר כחות הנפש, כפי שהם מוקפים בלבו של אדם - ולב ישראל הוא תמיד בשלימות, "אני ישנה ולבי ער". ועוד י"ל, שה"לב" המקיף את ה' - הוא ג' הלבושים דמחשבה דיבור ומעשה, המקיפים את עשר הכחות ומבטאים אותם בעבודת האדם בפועל למטה.

ויש לקשר זה גם עם היום די"ג אייר: י"ג הוא בגימטריא אח"ד, שמרמז על העבודה דלפעול "והי' ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי' ה' אחד ושמו אחד", גילוי מלכותו ית' ואחדותו ית' בעולם, עד באופן ד"מלכות שבנצח", כנ"ל (ס"ז).

וי"ל הביאור בזה (בעבודת ה'):

לכל לראש צריך כאו"א מישראל לדעת שהוא "ישראל" - מקור ושורש חיותו הוא מהאות שלו בתורה, ולכן, כל דבר שהוא עושה צריך להיות מיוסד וע"פ הוראות התורה.

בנוסף לכך עליו לדעת, ששלימות עבודתו (כישראל) היא בכך, שאין הוא מתנתק מהעולם שסביבו, אלא "הסתכל בשלשה דברים": נוסף על עבודתו עם עצמו ("ישראל" קשור עם האות שלו בתורה), צריך הוא לעשות את העבודה דלעשות לו יתברך דירה בתחתונים - כישראל, ע"י יציאה (ביחד עם הוראות התורה) לעולם, והתעסקות עם "אלקים" (מלאך) - הכחות הטבעיים בעולם (כמאחז"ל "אין לך כל עשב ועשב שאין לו מזל ברקיע שמכה אותו ואומר לו גדל"), ו"אנשים", "עשו ולבן" (אומות העולם) - ושם לבנות דירה להקב"ה ע"פ הוראות התורה (דיש ששים ריבוא אותיות לתורה), ע"י ש"שרית עם אלקים ועם אנשים", הוא שר, מושל על העולם ואוה"ע,

ובאופן ד"ותוכל" - גם מלשון כל וכולל וכליל, שעבודתו ("ד"שרית") אינה ע"י ביטול מציאות העולם, או התגברות על העולם בעל-כרחו, אלא באופן שהוא מנצל את הכחות הטבעיים עצמם בעבודת ה', ופועל על אוה"ע שהם מצד עצמם יעבדו את הקב"ה, באופן ד"מלכותו ברצון קבלו עליהם", עד שהעולם עצמו יאמר ש"ותוכל", העולם בעצמו מסייע לעבודתו (כדלקמן ס"ב), וע"י נעשה "ותוכל" מלשון כל (שישנם כל עניני העולם) ומלשון התכללות - שהיהודי כולל בתוכו את כל עניני העולם - ומעלה אותם, עד שנפעל ענין הגאולה (שכולל "גולה"), ע"י המשכת האל"ף דאלופו של עולם ב"גולה".

י. ויש לקשר כל זה גם עם שם בעל היארצייט די"ג אייר - ישראל ארי-ה ליב.

ובהקדים, אע"פ שלכאורה ה"ז שם של איש פרטי, יש לו שייכות עם כל בני" (כיון שכל בני" הם מציאות אחת, קומה אחת שלימה), ובפרט ששמו הראשון הוא ישראל - השם הכללי של כאו"א מישראל ושל כלל ישראל [וכידוע גם שנשמת יעקב (ששמו ישראל) "כלולה מכל הנשמות שבישראל מעולם ועד עולם"].

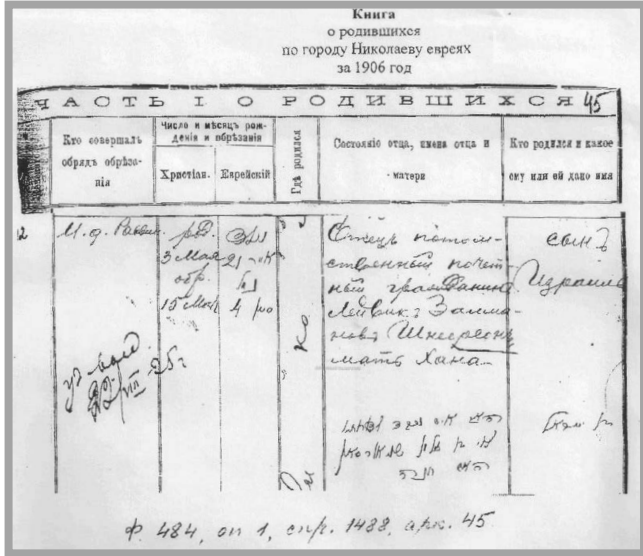
וע"פ הוראת אדמו"ר (מהורש"ב) נ"ע הידועה, ש"עניני עבודה שיכולים לקשר בדברי התניא... מותר לדבר ולהרחיב בהם הדבור" (אע"פ שבכלל ישנה זהירות באמירת פירושים בספר התניא) - הרי ע"ד"ז מובן בנדו"ד: כדאי ונכון לבאר הוראה משמו של בעל היארצייט - כשזה יכול להוסיף ביראת שמים ועבודת ה'.

"ישראל" - השם הכללי דבני" (כנ"ל) - כולל בתוכו שני ענינים הפכיים לכאורה: (א) "ישראל" ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה", כיון שישנם ששים ריבוא נשמות ישראל כלליים (וכל אחת מהן נחלקת לששים ריבוא נשמות פרטיות), וכל נשמה היא כנגד אות אחת מהששים ריבוא אותיות לתורה, ואת זו היא מקור חיותו כו. (וב) "ישראל" הוא על שם "כי שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל".

הענין ד"שרית עם אלקים ועם אנשים ותוכל" מורה על העבודה ומלחמה נגד העולם - "עם אלקים" (שרו ומלאך של עשו), "ועם אנשים" (עשו ולבן) - שזהו לכאורה ההיפך הגמור מכך ש"ישראל" הוא ר"ת "יש ששים ריבוא אותיות לתורה", כפי שנשמות ישראל קשורות עם תורה שלמעלה מהעולם.

STORIES ABOUT R' YISROEL ARYEH LEIB

A third son was born to R' Levi Yitzchok and Rebbetzin Chana Schneersohn AH on Chof Aleph Iyar. They named him Yisroel Aryeh Leib. (See picture below of documentation of his date of birth and bris.)

It lists the following:

Name and Gender: Yisroel, Male

Father's Occupation, Parents Names:

Father: An esteemed man of his generation, Levi son of Zalman Schneerson

Mother: Chana

Birth and Bris - Hebrew date:

Born 21 Iyar, Circumcised 4 Sivan

Secular Date:

Born May 3, Circumcised 15 May

HIS CLOSE CONNECTION WITH THE FRIERDIKER REBBE

R' Yisroel Aryeh Leib was a regular presence at the Frierdiker Rebbe during his years in Leningrad, up until the Frierdiker Rebbe's departure in 1927. In 5750 the Rebbe wrote that that his brother was "extremely adored by the Rebbe Rayatz, who gave him personal attention. He was also adored by the Chassidim who surrounded him and argued with him about different issues in Halacha and Chassidus. Many questions were posed to him in both nigleh and Chassidus".

He would often enter the yechidus room of the Frierdiker Rebbe to discuss Chassidus. In one episode the Frierdiker Rebbe refused to answer one of his questions, claiming that he was not a fitting recipient for the answer. Disturbed by this response, R' Yisroel Aryeh Leib left the yechidus and broke into tears. In their following meeting, the Frierdiker Rebbe raised the issue again and, surprisingly, offered the solution which he had previously held back from him. R' Yisroel Aryeh Leib offered the Chassidim his own interpretation: To be a fitting vessel for the answer, he had to first break his ego with bitterness and tears.

In the spring of 1930 when the Soviets were cracking down on dissidents, he managed to leave Russia with a fake name Mark Gurari. He arrived at the Rebbe and Rebbetzin's home in Berlin with the disease typhus. At great personal risk of infection, the Rebbe and Rebbetzin nursed him back to health and they spent the following two years together in Berlin.

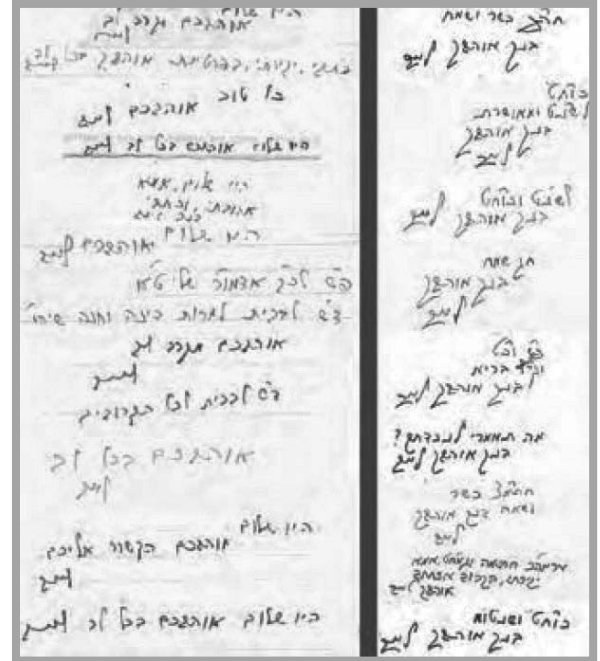
HIDING THE PETIRA FROM REBBETZIN CHANA

In 1950 he managed to relocate to England, subsequently enrolling in a PhD program at Liverpool University in theoretical physics, which he did not complete, before his sudden passing on 13 Iyar 5712, at the age of forty-six.

Rebbetzin Chaya Mushka, who was the first to hear the news, was immediately concerned as to how Rebbetzin Chana would react. She had suffered over a decade of Stalinist oppression, the untimely passing of her younger sister Miriam Gittel, the prolonged suffering and premature death of her husband, and the loss of both her mother and son in the Holocaust. Was she able to withstand yet another huge loss? The Rebbe felt that she could not, and chose to conceal the

tragedy from his mother.

For the following twelve years the Rebbe would forge a brief line of good wishes and his brother's signature to letters sent from R' Yisroel Aryeh Leib's Widow, Genia, to Rebbetzin Chana. This would maintain the impression that he was still alive. You can see excerpts from these letters below.

Letter by Reb Yisroel Aryeh Leib, brother of the Rebbe to their mother, Rebbetzin Chana Schneerson, and letters written by the Rebbe in his brother's name.

PUBLISHING HIS ACADEMIC PAPER

In 1975 the Rebbe tried to get an academic paper penned by his brother R' Yisroel Aryeh Leib published posthumously. After R' Yisroel Aryeh Leib's passing, an incomplete study into an area of advanced mathematics (written in German) was found among his possessions, and through a relationship that the Rebbe developed with mathematician Paul Rosenbloom, it was eventually published in 1978 as *The Location of Eigenvalues and Eigenvectors of Complex Matrices* in the *Journal of Approximation Theory*.

Rosenbloom first met the Rebbe in 1963, after an encounter with Chabad shluchim Rabbi Moshe and Mindy Feller, who had just begun to establish Chabad activities in Minneapolis. Before departing, the Rebbe had advised Mindy,

who had recently graduated in mathematics from Hunter College, to seek a teaching position in a local university as part of her Shlichus. That is how Rosenbloom, who was head of the Department of Mathematics in the University of Minnesota at the time, came into contact with Chabad, ending up in yechidus a year later. The relationship blossomed. Gradually becoming an observant Jew, Rosenbloom moved to New York, taking a position at Columbia University.

On his regular visits to 770, Rosenbloom would present the Rebbe with his most recently published paper. One day in 1975, Rosenbloom received a call from Rabbi Leibel Groner asking if he knew of a mathematician who could read German. Rosenbloom replied that a more pertinent issue was the content of the paper than its language, and he agreed to take a look at it. The next day when the paper arrived, Rosenbloom was somewhat confused. "It had introduction, and no conclusion: he recalled." There were some elements that were well known and there were aspects that appeared to be new".

"I figured that this must be someone who has no access to a library," Rosenbloom explained to himself, "and I thought it might be some Russian refugee that the Rebbe is interested in helping."

At the next Farbrengen he attended (10 Shevat, 5735), Rosenbloom presented the Rebbe with a written evaluation of the paper and some suggestions on how to make it publishable."It needs an introduction. It needs references and the manuscript is not complete," Rosenbloom said. "The author is deceased," the Rebbe

informed him.

The Rebbe asked Rosenbloom if he could find a student to work on the paper to prepare it for publication, offering to provide financial compensation. Rosenbloom was hesitant. The material was too advanced for a graduate student and no professor would be interested on working on another person's paper.

Realizing that the matter was important to the Rebbe, he offered to do the work himself. It was only at this point that the Rebbe made a full disclosure. "I was not willing to tell you who the author is, not to influence you, but it was written by my brother. He was younger than I am and he has passed on. This is the only thing left of him."

When Rosenbloom commented that the author did not appear to have access to a library, as he cites no references, the Rebbe explained, "He was an independent character. He was not willing to look at anything.. Only afterwards would he look in a reference to see if someone had explained the same thing."

Working on the manuscript the entire summer, Rosenbloom discovered that R' Yisroel Aryeh Leib had independently reached the same conclusions as some prominent mathematicians though he had done so with different proofs. The paper was published three years later. The Rebbe instructed Rosenbloom not to make any mention that the author was the Lubavitch Rebbe's brother as he wanted it to stand on its own merits.

LETTER BY RABBI MEIR SHLOMO YANOVSKY & REBBETZIN ROCHEL TO THE REBBE & REBBETZIN AND THE REBBE'S BROTHER.

A brief background of this letter:

The Lubavitcher Rebbe, Rabbi Menachem M. Schneerson, was born in 1902 in Nikolayev, in southern Ukraine, where his mother, Rebbetzin Chana, was the older daughter of the city's Rabbi, Rabbi Meir Shlomo HaLevi Yanovsky, and his wife, Rebbetzin Rochel. In 1909, when the Rebbe was seven years old, his father was appointed Rabbi of Yekaterinoslav. In later years he would visit his grandparents in Nikolayev for several weeks at the end of every summer, and he was always deeply grateful to his grandmother for taking care of him then. Rabbi Meir Shlomo succeeded his grandfather, Rabbi Avraham David Lavut, as Rabbi in 1890, and served until his passing in 1933, when he was succeeded by his second son-in-law, Rabbi Shmuel Schneersohn, the Rebbe's uncle. Presented here are letters, written in 1929, from both grandparents with new year wishes to the Rebbe and the Rebbetzin. Rebbetzin Rochel follows with a brief note to the Rebbe's youngest brother, Yisroel Aryeh Leib, after he had succeeded in leaving the Soviet Union and had joined the Rebbe in Berlin.

Mathematician Paul Rosenbloom talks to the Rebbe about R' Yisroel Aryeh Leib's paper.

משניות אותיות השם

א

מסכת פיאה פרק א

יכול להלך בה למקום אחר, מתר. עיר שיש בה עבודה זרה והיו בה חנויות מעטרות ושאין מעטרות, זה היה מעשה בבית שאן, ואמרו חכמים, המעטרות אסורות ושאין מעטרות מתרות:

(ה) אלו דברים אסורים למכור לגוים, אצטרוכלין, ובנות שוח ופטוטותיהן, ולבונה, ותרגול הלכן. רבי יהודה אומר, מתר למכור לו תרגול לכן בין התרגולין. ובזמן שהוא בפני עצמו, קוטע את אצבעו ומכרו לו. לפי שאין מקריבין חסר לעבודה זרה. ושאר כל הדברים, סתמן מתר, ופורשן אסור. רבי מאיר אומר, אף דקל טב וחצב ונקליבם אסור למכור לגוים:

(ו) מקום שנהגו למכור בהמה דקה לגוים, מוכרין. מקום שנהגו שלא למכור, אין מוכרין. ובכל מקום אין מוכרין להם בהמה גסה, עגלים וסוּחיים, שלמים ושבורין. רבי יהודה מתייר בשבורה. וכן בתיקא מתייר בסוס:

(ז) אין מוכרין להם דבין ואריות וכל דבר שיש בו נזק לרבים. אין בונין עמיהם בסילקי, גרדום, ואיצטדאי, ובימה. אבל בונים עמיהם בימוסיאות ובית מרחצאות. הגיעו לכפה שמעמידין בה עבודה זרה, אסור לבנות:

(ח) ואין עושין תכשיטין לעבודה זרה, קטלאות ונזמים וטבעות. רבי אליעזר אומר, בשכר מתר. אין מוכרין להם במחבר לקרקע, אבל מוכר הוא משקצץ. רבי יהודה אומר, מוכר הוא לו על מנת לקרץ, אין משכירין להם בתים בארץ ישראל, ואין צריך לומר שדות. ובסוריא משכירין להם בתים, אבל לא שדות. ובחוץ לארץ מוכרין להם בתים ומשכירין שדות, דברי רבי מאיר. רבי יוסי אומר, בארץ ישראל משכירין להם בתים, אבל לא שדות. ובסוריא מוכרין בתים ומשכירין שדות. ובחוץ לארץ מוכרין אלו ואלו:

(ט) אף במקום שאמרו להשכיר, לא לבית דירה אמרו, מפני שהוא מניס לתוכו עבודה זרה, שגאמר (דברים ז) ולא תביא תועבה אל ביתך. ובכל מקום לא ישכיר לו את המרחץ, מפני שהיא נקראת על שמו:

א

מסכת פיאה פרק א (עיין לעיל)

ב

מסכת אבות פרק ב (עיין לעיל)

ב

מסכת שבת פרק א (עיין לעיל)

(א) אלו דברים שאין להם שעור. הפאה, והבכורים, והראיין, וגמילות חסדים, ותלמוד תורה. אלו דברים שאדם אוכל פרותיהן בעולם הזה והקצין קצמת לו לעולם הבא. כבוד אב ואם, וגמילות חסדים, והבאת שלום בין אדם לחברו ותלמוד תורה כנגד כלם:

(ב) אין פוחתין לפאה מששים, ואף על פי שאמרו אין לפאה שעור. הכל לפי גדל השדה, ולפי רב העניים, ולפי רב העונה:

(ג) נותנין פאה מתחלת השדה ומאמצעה. רבי שמעון אומר, ובלבד שיתן בסוף כשעור. רבי יהודה אומר, אם שיר קלח אהד, סומך לו משום פאה ואם לאו, אינו נותן אלא משום הפקר:

(ד) כלל אמרו בפאה. כל שהוא אכל, ונשמר, וגדלו מן הארץ, ולקייטו כאחת, ומכניסו לקיום, חייב בפאה. והתבואה והקטניות בכלל זה:

(ה) ובאילן, האוג והחרובין ואגוזים והשקדים והגפנים והרמונים והזיתים והתמרים, חייבין בפאה:

(ו) לעולם הוא נותן משום פאה ופטור מן המעשרות, עד שימרח. ונותן משום הפקר ופטור מן המעשרות, עד שימרח. ומאכיל לבהמה ולחיה ולעופות ופטור מן המעשרות, עד שימרח. ונוטל מן הגרן זורע ופטור מן המעשרות, עד שימרח. דברי רבי עקיבא. כהן ולוי שלקחו את הגרן, המעשרות שלהם, עד שימרח. המקדיש ופודה, חייב במעשרות, עד שימרח הגזר:

ב

מסכת עבודה זרה פרק א

(א) לפני אידיהן של גוים שלשה ימים אסור לשאת ולתת עמיהן, להשאילן ולשאול מהן, להלוותן וללוות מהן, לפרעו ולפרע מהן. רבי יהודה אומר, נפרעין מהן מפני שהוא מצר לו. אמרו לו, אף על פי שמצר הוא עכשיו, שמח הוא לאחר זמן:

(ב) רבי ישמעאל אומר, שלשה ימים לפניהם ושלשה ימים לאחריהם אסור. וחכמים אומרים, לפני אידיהן אסור, לאחר אידיהן מתר:

(ג) ואלו אידיהן של גוים, קלנדא, וסטרנוקא, וקרטסים, ויום גנוסיא של מלכים, ויום הלדה, ויום המיתה, דברי רבי מאיר. וחכמים אומרים, כל מיתה שיש בה שרפה, יש בה עבודה זרה. ושאין בה שרפה, אין בה עבודה זרה. [אבל] יום תגלחת זקנו ובלוריתו, יום שעלה בו מן הים, ויום שיצא (בו) מבית האסורים, וגוי שעשה משתה לבנו, אינו אסור אלא אותו היום ואותו האיש (בלבד):

(ד) עיר שיש בה עבודה זרה, חוצה לה מתר. היה חוצה לה עבודה זרה, תוכה מתר. מהו לילך לשם, בזמן שהדבר מיוחד לאותו מקום, אסור. ואם היה

יוחנן בן זכאי, ואלו הן, רבי אליעזר בן הרקנוס, ורבי יהושע בן חנניה, ורבי יוסי הכהן, ורבי שמעון בן נתנאל, ורבי אלעזר בן ערך. הוא היה מונה שבתו. רבי אליעזר בן הרקנוס, בור סוד שאינו מאבד טפה. רבי יהושע בן חנניה, אשרי יולדתו. רבי יוסי הכהן, חסיד. רבי שמעון בן נתנאל, ירא חטא. ורבי אלעזר בן ערך, מעין המתגבר. הוא היה אומר, אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים, ואליעזר בן הרקנוס בכף שניה, מכריע את כלם. אבא שאול אומר משמו, אם יהיו כל חכמי ישראל בכף מאזנים ורבי אליעזר בן הרקנוס אף עמהם, ורבי אלעזר בן ערך בכף שניה, מכריע את כלם:

(ט) אמר להם, צאו וראו איזוהי דרך ישרה שידבק בה האדם. רבי אליעזר אומר, עין טובה. רבי יהושע אומר, חבר טוב. רבי יוסי אומר, שכן טוב. רבי שמעון אומר, הרואה את הנולד. רבי אלעזר אומר, לב טוב. אמר להם, רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריים, שבכלל דבריו דבריים. אמר להם צאו וראו איזוהי דרך רעה שיתרחק ממנה האדם. רבי אליעזר אומר, עין רעה. רבי יהושע אומר, חבר רע. רבי יוסי אומר, שכן רע. רבי שמעון אומר, הלנה ואינו משלם. אחד הלנה מן האדם, כלנה מן המקום ברוך הוא, שנאמר (תהלים לז) לנה רשע ולא ישלם, וצדיק חונן ונותן. רבי אלעזר אומר, לב רע. אמר להם, רואה אני את דברי אלעזר בן ערך מדבריים, שבכלל דבריו דבריים:

(י) הם אמרו שלשה (שלשה) דברים. רבי אליעזר אומר, יהי כבוד חברך חביב עליך כשלך, ואל תהי נוח לכעוס. ושבו יום אחד לפני מיתתך. והוי מתחמם כנגד אורן של חכמים, והוי זהיר בגחלתן שלא תפנה, ששיתכן גשיכת שיעל, ועקיצתן עקיצת עקרב, ולחישתן לחישת שרף, וכל דבריהם כגחלי אש:

(יא) רבי יהושע אומר, עין הרע, ויצר הרע, ושנאת הגריות, מוציאין את האדם מן העולם:

(יב) רבי יוסי אומר, יהי ממון חברך חביב עליך כשלך. והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה ירשה לך. וכל מעשיך יהיו לשם שמים:

(יג) רבי שמעון אומר, הוי זהיר בקריאת שמע (ובתפלה). וכשאתה מתפלל, אל תעש תפלתך קבע, אלא רחמים ותחנונים לפני המקום ברוך הוא, שגאמר (יואל ב) כי חנון ורחום הוא ארך אפים ורב חסד ונחם על הרעה. ואל תהי רשע בפני עצמך:

(יד) רבי אלעזר אומר, הוי שקוד ללמוד תורה, (ודע) מה שתשיב לאפיקורוס. ודע לפני מי אתה עמל. ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך:

(טו) רבי טרפון אומר, היום קצר והמלאכה מרבה, והפועלים עצלים, והשכר הרבה, ובעל הבית דוחק:

(טז) הוא היה אומר, לא עליך המלאכה לגמור, ולא אתה בן חורין לבטל ממנה. אם למדת תורה הרבה, נותנים לך שכר הרבה. ונאמן הוא בעל מלאכתך שישלם לך שכר פעלתך. ודע, מתן שכרך של צדיקים לעתיד לבוא:

משניות אותיות השם

ר

מסכת אבות פרק ב

(א) רבי אומר, איזוהי דרך ישרה שיבדור לו האדם, כל שהיא תפארת לעושיה ותפארת לו מן האדם. והוי זהיר במצוה קלה כבחמורה, שאין אתה יודע מתן שכרך של מצוות. והוי מחשב הפסד מצוה כנגד שכרה, ושכר עברה כנגד הפסדה. והסתכל בשלשה דברים ואי אתה בא לידי עברה, דע מה למעלה ממך, עין רואה ואזן שומעת, וכל מעשיך בספר נכתבין:

(ב) רבן גמליאל בנו של רבי יהודה הנשיא אומר, יפה תלמוד תורה עם דרך ארץ, שיגיעת שניהם משפחת עון. וכל תורה שאין עמה מלאכה, סופה בטלה וגוררת עון. וכל העמלים עם הצבור, יהיו עמלים עמהם לשם שמים, ושוכות אבותם מסייעתו וצדקתם עומדת לעד. ואתם, מעלה אני עליכם שכר הרבה כאלו עשיתם:

(ג) הווי זהירין בלשות, שאין מקרבין לו לאדם אלא לצורך עצמן. נראין כאוהבין בשעת הנאתן. ואין עומדין לו לאדם בשעת דחקו:

(ד) הוא היה אומר, עשה רצונו כרצונך, כדי שיעשה רצונך כרצונו. בטל רצונך מפני רצונו, כדי שייבטל רצון אחרים מפני רצונך. הלל אומר, אל תפרוש מן הצבור, ואל תאמן בעצמך עד יום מותך, ואל תדין את חברך עד שתגיע למקומו, ואל תאמר דבר שאי אפשר לשמוע שסופו להשמע. ואל תאמר לכשאפנה אשנה, שמה לא תפנה:

(ה) הוא היה אומר, אין בור ירא חטא, ולא עם הארץ חסיד, ולא הנישן למד, ולא הקפדן מלמד, ולא כל המרבה בסחורה מחפיים. ובמקום שאין אנשים, השתדל להיות איש:

(ו) אף הוא ראה גלגלת אחת שצפה על פני המים. אמר (לה), על דאטפת, אטפוך. וסוף מטיפיך וטופון:

(ז) הוא היה אומר, מרבה בשר מרבה רפואה. מרבה נכסים, מרבה דאגה. מרבה נשים, מרבה לשפים. מרבה שפחות, מרבה זמנה. מרבה עבדים, מרבה גזל. מרבה תורה, מרבה חיים. מרבה ישיבה, מרבה חכמה. מרבה עצה, מרבה תבונה. מרבה צדקה, מרבה שלום. קנה שם טוב, קנה לעצמו. קנה לו דברי תורה, קנה לו חיי העולם הבא:

(ח) רבן יוחנן בן זבאי קבל מהלל ומשמאי. הוא היה אומר, אם למדת תורה הרבה, אל תחזיק טובה לעצמך, כי לך נוצרת. חמשה תלמידים היו לו לרבן

י

מסכת שבת פרק א

(א) יציאות השבת שתיים שהן ארבע בפנים, ושתיים שהן ארבע בחוץ. כיצד. העני עומד בחוץ ובעל הבית בפנים, פשט העני את ידו לפנים ונתן לתוך ידו של בעל הבית, או שנטל מתוכה והוציא, העני חיב ובעל הבית פטור. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונתן לתוך ידו של עני, או שנטל מתוכה והכניס, בעל הבית חיב והעני פטור. פשט העני את ידו לפנים ונטל בעל הבית מתוכה, או שנתן לתוכה והוציא, שניהם פטורין. פשט בעל הבית את ידו לחוץ ונטל העני מתוכה, או שנתן לתוכה והכניס, שניהם פטורין:

(ב) לא ישב אדם לפני הספר סמוך למנוחה, עד שיתפלל. לא ינעם אדם למרחץ ולא לברסקי ולא לאכל ולא לדין. ואם התחילו, אין מפסיקין. מפסיקין לקרות קריאת שמע, ואין מפסיקין לתפלה:

(ג) לא יצא החיט במחטו סמוך לחשכה, שמה ישכח ויצא. ולא הלבך בקלמוסו. ולא יפלה את כליו, ולא יקרא לאור הנר. באמת אמרו, החזן רואה היכן התינוקות קוראים, אבל הוא לא יקרא. כיוצא בו, לא יאכל הזב עם הזבה, מפני הרגל עברה:

(ד) ואלו מן ההלכות שאמרו בעלית חנוכה בן חזקיהו בן גריון כשעלו לבקרו. נמנו ורבו בית שמאי על בית הלל, ושמונה עשר דברים גזרו בו ביום:

(ה) בית שמאי אומרים, אין שורין דיו וסקמנים וכושינים, אלא כדי שישורו מבעוד יום. ובית הלל מתירין:

(ו) בית שמאי אומרים, אין נותנין אונין של פשתן לתוך התנור, אלא כדי שיהבילו מבעוד יום, ולא את הצמר ליונה, אלא כדי שיקלט העין. ובית הלל מתירין. בית שמאי אומרים, אין פורשין מצודות חיה ועופות ודגים, אלא כדי שיצודו מבעוד יום. ובית הלל מתירין:

(ז) בית שמאי אומרים, אין מוכרין לנכרי ואין טוענין עמו ואין מגביהין עליו, אלא כדי שיעשו למקום קרוב. ובית הלל מתירין:

(ח) בית שמאי אומרים, אין נותנין עורות לעבדן ולא כלים לכובס נכרי, אלא כדי שיעשו מבעוד יום. ובית הלל מתירין עם השמש:

(ט) אמר רבן שמעון בן גמליאל, נוהגין היו בית אבא שהיו נותנין כלי לבן לכובס נכרי שלשה ימים קדם לשבת. ושורין אלו ואלו, שטוענין קורות בית הבד ועגולי הבת:

ש

מסכת ברכות פרק ז

(א) שלשה שאכלו כאחד, חיבין לזמן. אכל דמאי, ומעשר ראשון שנטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שנתדו, והשמש שאכל כזית, והכותי, מזמנין עליהם. אבל אכל טבל, ומעשר ראשון שלא נטלה תרומתו, ומעשר שני והקדש שלא נפדו, והשמש שאכל פחות מכזית, והנכרי, אין מזמנין עליהם:

(ב) נשים ועבדים וקטנים, אין מזמנין עליהם. עד כמה מזמנין, עד כזית. רבי יהודה אומר, עד כפיצה:

(ג) כיצד מזמנין, בשלשה אומר, נכרך. בשלשה והוא, אומר, ברכו. בעשרה, אומר נכרך לאלהינו. בעשרה והוא, אומר, ברכו. אחד עשרה ואחד עשרה רבוא. במאה, אומר, נכרך ליי אלהינו. במאה והוא, אומר, ברכו. באלף, אומר נכרך ליי אלהינו ואלהי ישראל. באלף והוא, אומר, ברכו. ברבוא, אומר, נכרך ליי אלהינו ואלהי ישראל ואלהי הצבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. ברבוא והוא, אומר, ברכו. כענין שהוא מברך, כך עונין אחריו, ברוך יי אלהינו ואלהי ישראל ואלהי הצבאות יושב הכרובים על המזון שאכלנו. רבי יוסי הגלילי אומר, לפי רב הקהל מן מברכין, שצאמר (תהלים סח) במוקהלות ברכו אלהים, ה' ממוקור ישראל. אמר רבי עקיבא, מה מצינו בבית הכנסת אחד מברין ואחד מועטין אומר, ברכו את יי. רבי שמעאל אומר, ברכו את יי המברך:

(ד) שלשה שאכלו כאחד, אינן רשאים לחלק וכן ארבעה, וכן חמשה. ששה נחלקין, עד עשרה. ועשרה אינן נחלקין, עד שיהיו עשרים:

(ה) שתי חבורות שהיו אוכלות בבית אחד, בזמן שמקצתן רואין אלו את אלו, הרי אלו מצטרפין לזמון ואם לאו, אלו מזמנין לעצמן, ואלו מזמנין לעצמן. אין מברכין על הזין עד שיתן לתוכו מים, דברי רבי אליעזר. וחכמים אומרים, מברכין:

ELCHONON GEISINSKY
TAX SERVICES
(718) 774-0797

Apple Drugs
Crown Heights Pharmacy Inc.
376 Kingston Ave
Appledrugs376@gmail.com

Little Feet
506 Empire Blvd • 718-778-0078 • Sizes 18-41

סופר סת"ם
718-613-1111
mysofer.com
353 Kingston Avenue

Alexander Weisz
Electrician
Expert Service with a Personal Touch
917.776.5088

CHIEF INSURANCE AGENCY INC.
718.999.5602
718.355.8602

EMPIRE PRESS
Benchers-Invitations-Thank You Cards-Tshuros
Quick Turnaround, Quality Service
www.EmpirePress.com • I-888-4-BENCHERS

סיוואלד
www.seewaldcars.com
Affordable • Wheelchair Accessible
773cars@gmail.com • 718.773.2277 • 917.520.7452

משניות אותיות השם

ה

מסכת ברכות פרק ב

(א) הנה קורא בתורה, והגיע זמן המקרא, אם פנו לבו, יצא. ואם לאו, לא יצא. בפרקים שואל מפני הכבוד ומשיב, ובאמצע שואל מפני היראה ומשיב, דברי רבי מאיר. רבי יהודה אומר, באמצע שואל מפני היראה, ומשיב מפני הכבוד, בפרקים שואל מפני הכבוד, ומשיב שלום לכל אדם:

(ב) אלו הן בין הפרקים, בין ברכה ראשונה לשניה, בין שניה לשמעה, ובין שמעה לנהיה אם שמע, בין ונהיה אם שמע לויאמר, בין ויאמר לאמת וציב. רבי יהודה אומר, בין ויאמר לאמת וציב לא יפסיק. אמר רבי יהושע בן קרח, למה קדמה שמע לנהיה אם שמע, (אלא כדי) שיקבל עליו על מלכות שמים תחלה, ואחר כך יקבל עליו על מצות. ונהיה אם שמע לויאמר, שוהיה אם שמע נוהג ביום ובלילה, ויאמר אינו נוהג אלא ביום (בלבד):

(ג) הקורא את שמע ולא השמיע לאזנו, יצא. רבי יוסי אומר, לא יצא. קרא ולא דקדק באותיותיה, רבי יוסי אומר יצא, רבי יהודה אומר לא יצא. הקורא למפרע, לא יצא. קרא וטעה, יחזור למקום שטעה:

(ד) האמנין קורין בראש האילן או בראש הנדבך, מה שאינו ראוי לעשות כן בתפלה:

(ה) חתן פטור מקריאת שמע בלילה הראשון עד מוצאי שבת, אם לא עשה מעשה. מעשה ברבן גמליאל שקרא בלילה הראשון שנשא. אמרו לו תלמידיו, (לא) למדתנו, רבנו, שחתן פטור מקריאת שמע (בלילה הראשון). אמר להם, איני שומע לכם לבטל מפני מלכות שמים אפלו שעה אחת:

(ו) רחץ בלילה הראשון שמתה אשתו. אמרו לו תלמידיו, (לא) למדתנו, רבנו, שאבל אסור לרחץ. אמר להם, איני כשאר כל אדם, אסטניס אני:

(ז) וקשמות טבי עבדו, קבל עליו תנחומין. אמרו לו תלמידיו, (לא) למדתנו, רבנו, שאין מקבלין תנחומין על העבדים.

אמר להם, אין טבי עבדי כשאר כל העבדים, כשר היה: (ח) חתן אם רצה לקרות קריאת שמע לילה הראשון, קורא. רבן שמעון בן גמליאל אומר, לא כל הרוצה לטל את השם יטל:

ז

מסכת עבודה זרה פרק א (עיין לעיל)

ו

מסכת שבת פרק א (עיין לעיל)

ב

מסכת פיאה פרק ו

(א) בית שמאי אומרים, הבקר לעניים, הבקר. ובית הלל אומרים, אינו הפקר, עד שיפקר אף לעשירים כשמטה. כל עמרי השדה של קב קב ואחד של ארבעת קבין ושכחו, בית שמאי אומרים, אינו שכחה. ובית הלל אומרים, שכחה:

(ב) העמור שהוא סמוך לגפה ולגדיש, לבקר ולפלים, ושכחו, בית שמאי אומרים, אינו שכחה. ובית הלל אומרים, שכחה:

(ג) ראשי שורות, העמור שנגדו מוכיח. העמור שהחזיק בו להוליכו אל העיר, ושכחו, מודים שאינו שכחה:

(ד) ואלו הן ראשי שורות. שנים שהתחילו מאמצע השורה, זה פניו לצפון וזה פניו לדרום, ושכחו לפניהם ולאחריהם, את שלפניהם שכחה, ואת שלאחריהם אינו שכחה. יחיד שהתחיל מראש השורה, ושכח לפניו ולאחריו, שלפניו אינו שכחה, ושלאחריו שכחה, מפני

שהוא בבל תשוב. זה הכלל, כל שהוא בבל תשוב, שכחה. ושאינו בבל תשוב, אינו שכחה:

(ה) שני עמרים, שכחה, ושלשה אינו שכחה. שני צבורי זיתים וחרובין, שכחה, ושלשה אינו שכחה. שני הצני פשתן, שכחה, ושלשה אינו שכחה. שני גרגרים, פרט, ושלשה אינו פרט. שני שבליים, לקט, ושלשה אינו לקט. אלו כדברי בית הלל. ועל כן בית שמאי אומרים, שלשה לעניים, וארבעה לבעל הבית:

(ו) העמור שיש בו סאתים, ושכחו, אינו שכחה. שני עמרים ובהם סאתים, רבן גמליאל אומר, לבעל הבית. והכמים אומרים, לעניים. אמר רבן גמליאל, וכי מרב העמרים יפי כח של בעל הבית או הורע כחו. אמרו לו, יפי כחו. אמר להם, ומה אם בזמן שהוא עמר אחד ובו סאתים ושכחו, אינו שכחה, שני עמרים ובהם סאתים, אינו דין שלא יהא שכחה. אמרו לו, לא. אם אמרת בעמור אחד שהוא כגדיש, תאמר בשני עמרים שהן ככריכות:

(ז) קמה שיש בה סאתים, ושכחה, אינה שכחה. אין בה סאתים, אבל היא ראויה לעשות סאתים, אפלו היא של טפח, רואין אותה כאלו היא עננה של שעורים:

(ח) הקמה מצלת את העמור ואת הקמה. העמור אינו מציל לא את העמור ולא את הקמה. איזו היא קמה שהיא מצלת את העמור. כל שאינה שכחה אפלו קלח אחד:

(ט) סאה תבואה עקורה וסאה שאינה עקורה, וכן באילן, והשום והבצלים, אינו מצטרפין לסאתים, אלא של עניים הם. רבי יוסי אומר, אם באת רשות העני באמצע, אינו מצטרפין, ואם לאו, הרי אלו מצטרפין:

(י) תבואה שנתנה לשחת או לאלמה, וכן באגדי השום, ואגדות השום והבצלים, אין להן שכחה. וכל הטמונים בארץ, כגון הלוח והשום והבצלים, רבי יהודה אומר, אין להם שכחה. והכמים אומרים, יש להם שכחה:

(יא) הקוצר בלילה והמעמור והסומא, יש להם שכחה. ואם היה מתכנן לטל את הגס הגס, אין לו שכחה. אם אמר, הרי אני קוצר על מנת מה שאני שוכח אני אטל, יש לו שכחה:

Lfs Liebllich financial services (718) 771-0887
ASHER LIEBLICH - LFSwealth.com
CPA, CFP(®), MBA (TAXATION)

Shmuel Spielman Carpet Cleaning
917.370.7037 / 718.774.4180

Michael Carciente MD
Board certified Neurologist 332 E. 14TH ST. NY, NY 10003
212.481.3333

\$99 a Day, Kingston Ave Apartment
Across the street from 770
Call 718-773-8000 to reserve apartment
Youtube: Crown Heights Rooms

קופעל דירות
KUPEL DIROT 718-493-0995
OLD CITY TZFAT - VACATION APARTMENTS
Daily and weekly rentals. kupeldirot@gmail.com

CROWN COOLING & HEATING
718-635-1176
Service • Installation • Maintenance
Commercial • Residential • EPA Certified

Boytique BOYS / MENS
www.Boytique.com
718.221.9939
SUITS & BLAZERS
PANTS & COATS - SHIRTS & TIES
SCHOOL UNIFORMS
DRESS & SPORT APPAREL

Essel Eyewear
1-888-ESSEL-76
sholem@esseleyewear.com

Glasses Contacts
The Best Prices in Crown Heights